JÄSENEHDOTUS

Pohjoismaiden neuvosto

A 1698/presidiet

Tekijä:
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Dnro 16-00284-2

Jäsenehdotus rauhanvälityksen vahvistamisesta pohjoismaisena tavaramerkkinä

Ehdotus

Keskiryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden pääministerit sisällyttävät rauhanvälityksen ja rauhanneuvottelut yhdeksi teemaksi hankkeeseen, jossa pohditaan Pohjolan roolia globaalisti.

että jossakin tulevista strategisista selvityksistä, esimerkiksi ”Stoltenberg II:ssa”, keskitytään pohjoismaiseen yhteistyöhön rauhan rakentajana maailman konfliktialueilla.

että Pohjoismaat lanseeraavat yhteisen rauhanneuvotteluihin keskittyvän korkea-asteen tutkinnon, jonka nimike voisi olla esimerkiksi Nordic Master in Peace Building/Peace Negotiation.

että johonkin Pohjoismaista perustetaan rauhanvälitysarkisto, johon on koottu kaikki rauhanneuvotteluihin liittyvä aineisto aina toisesta maailmansodasta lähtien.

Lisäksi keskiryhmä ehdottaa

että Pohjoismaiden neuvosto kerää yhdessä kansallisten ulkoasianvaliokuntien kanssa tietoa siitä, miten paljon Pohjoismaissa tosiasiassa käytetään varoja rauhanvälitykseen sekä valtion budjeteissa että yksityisten rahoituslähteiden kautta.

että Pohjoismaiden neuvosto järjestää yhteistyössä kansallisten ulkoasianvaliokuntien kanssa seminaarin tai kuulemisen, jonka avulla levitetään ja kerätään tietoa pohjoismaisesta työstä rauhanvälityksen alalla.

Taustaa

Pohjoismaiden välillä on vallinnut rauha jo 200 vuoden ajan. Kilpailusta ja ajoittain eri prioriteeteista huolimatta maat tekevät läheistä yhteistyötä keskenään. Maillamme on siis paljon annettavaa maailmalle mitä tulee visioon rauhanomaisesta rinnakkaiselosta.

Useat Pohjoismaat ovat tulleet tunnetuiksi rauhanvälittäjän roolistaan maailman konfliktialueilla. Pohjoismaissa on useita rauhanvälitykseen keskittyneitä toimijoita. Ala kasvaa ja kehittyy sitä mukaa kun maailmalla puhkeaa yhä uusia kriisejä ja kansainvälinen yhteisö on kyvytön ratkaisemaan vanhoja konflikteja.

Pohjoismailla on konfliktinratkaisussa ja rauhanvälityksessä erilaisia vahvuuksia ja heikkouksia, ja maat ovat vaihtelevassa määrin ulkosuhdehallintojensa kautta delegoineet vastuuta ei-valtiollisille toimijoille. Toimijat tekevät työtä pitkälti hiljaisuudessa, mikä on myös perusta sille, että ne hyväksytään rauhanneuvottelijoina alueilla, mihin YK:n virkamiehillä, presidenteillä, ulkoministereillä ja muilla ei ole asiaa.

Eri rauhanvälittäjien osaamista pitäisi voida vahvistaa entisestään tiiviimmän pohjoismaisen yhteistyön kautta. Meidän pitäisi pystyä näkemään kokonaiskuva eli se, miltä ala näyttää eri Pohjoismaissa tällä hetkellä: mitkä toimijat ovat aktiivisia ja miten toimintaa rahoitetaan. Resurssien niukentuessa meidän tulee löytää luovia ratkaisuja Pohjoismaiden harjoittaman rauhanvälitystyön rahoittamiseksi tulevaisuudessa.

Vuonna 2009 julkaistussa Stoltenbergin-raportissa ehdotetaan muun muassa, että Pohjoismaat perustavat vakauttamisyksikön rauhaa rakentavien toimien edistämiseksi. Yksikkö koostuisi sotilas- ja siviilihenkilöistä ja se voitaisiin lähettää maailman eri kriisialueille lyhyelläkin varoitusajalla. Ehdotuksen lähtökohtana on Pohjoismaiden vankka osaaminen niin kutsutuissa multidimensional mandates -tehtävissä eli rauhanrakentamistehtävissä, jotka sisältävät sekä sotilaallisia toimia että siviilikriisinhallintaa, muun muassa tarjoamalla poliiseille koulutusta kulttuuriperintöjen restauroinnissa tai oikeusjärjestelmän toiminnan turvaamisessa.

Stoltenbergin ehdotusta pohjoismaisesta vakauttamisyksiköstä voitaisiin hyvin täydentää pohjoismaisella rauhanneuvottelijoiden verkostolla.

Pohjoismaisen rauhanvälitysosaamisen vahvistamiseksi meidän tulee myös vahvistaa pohjoismaista alan koulutusta ja tutkimusta sekä huolehtia siitä, että alan globaali tieto on saatavilla myös Pohjoismaissa.

Helsingissä 14. lokakuuta 2016

Anna-Maja Henriksson (RKP)
Arto Pirttilahti (kesk.)
Britt Lundberg (ÅC)
Eva Kjer Hansen (V)
Hanna Kosonen (kesk.)
Jan Lindholm (MP)
Jenis av Rana (Mfl.)
Johanna Karimäki (vihr.)
Katri Kulmuni (kesk.)
Krista Mikkonen (vihr.)
Lars Tysklind (L)
Mikael Staffas (Lib)
Mikko Kärnä (kesk.)
Penilla Gunther (KD)
Rigmor Andersen Eide (KrF)
Ruth Vang (Framsókn)
Staffan Danielsson (C)
Tillie Martinussen (D)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1698/presidiet

Tekijä:
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Dnro 16-00284-2